№ 141

კვირა, 1 ივლისი, 1901 წ.

გაზეთის ფასი:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

1877—1901

ივერია

№ 141

კვირა, 1 ივლისი, 1901 წ.

რედაქცია

ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

ტფილისი.

გაზეთის დასაბარებლად

და განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას.

ფასი განცხადებისა:

ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

ტფილისი
ჯარო ბიბლიოთეკა

მღვდელი ლუკა მათეს ძე, ქრისტინე დავითის ასული, ნატალია, ელენე, სერგეი, არკადი და ლუკა ბახტაძეები აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ შაბათს, 14 ივლისს, განსვენებულ

ილია ლუკას ძის ბახტაძის (ილია ხონელის)

გამოთხოვების დღეს, 10 საათზედ, ხონის წმ. გიორგის ეკკლესიაში გარდახდილი იქმნება წირვა და პანაშვიდი განსვენებულის სულის მოსახსენებლად. (3—ნ.—1)

„ივერიის“ რედაქციისაგან.

ვისაც ჰსურს, პირველ ივლისიდგან გაზეთის გზავნა არ მოესპოს, უნდა წარმოადგინოს გაზეთის ხვედრი ფული ივლისისავე პირველ რიცხვამდე.

ხუთშაბათს, 5 მკათათვეს, ქართულის თეატრის ფოიეში მოხდება გაგრძელება **ქართულის დრამატიულის საზოგადოების საგანგებო კრებისა.**

განსახილველი საგნები:

1) გამგეობის მოხსენება და შემოსავალ-გასავლის ანგარიში.
2) სარევიზიო კომისიის მოხსენება.
3) არჩევა გამგეობის წევრის ორის კანდიდატისა და
4) არჩევა სარევიზიო კომისიის ორის წევრისა.

უკანასკნელის საგნის განხილვა შეიძლება იმ შემთხვევაში, თუ დამსწრე წევრთა რიცხვი 25 ნაკლები არ იქნება.

დაბეჭდილი ანგარიში მსურველთ შეუძლიანთ მიიღონ დრ. საზ. კანტორაში 2 მკათათვიდგან. (3—უ—1)

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველდღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილაობით:

ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 ს. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ფ. ი. ბაბანასიანცი—დილის 11—12 საათ. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.

ვ. მ. ჩიქოვანი. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

გ. ი. გმელიშვილი. 12—1 საათ. ყურისა, ყელისა, ცხვირის ავადმყოფობისა.

ა. ზ. კარაპეტიანცი. 1—$1^1/_2$ ს. შინაგანისა და ბავშვებისა.

საღამოობით:

ნ. ნ. როსტომბეკოვი. 6—7 ს. საქირურგო და კანისა.

გ. ა. თარხანოვი. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა, 7—8 ს. და ყვავილს კვირაობით 9—10 ს.

ბ. ა. ნავასარდიანი. $7^1/_2$—8 ს.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური. ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

ლ. ტ. არგანიტაკი. 11—1 დღ. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟს“, აუცრის ყვავილს და გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лечебница—д-ра

Навасардiана.

Тифлисъ, противъ памят. Воронцову.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

მიხეილ გედევანიშვილისა,

კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა; სახლი საგინაშვილისა, № 21 (ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილით:

გ. ი. ჭიჭინაძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათ.

მიხეილ გედევანიშვილი—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—9—10 საათ.

ნ. ა. მულინი—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—11—12 საათ.

ი. ზ. ახალშენიშვილი—კბილის სნეულებანი. 10—12 საათ.

ა. მ. შატილოვი—თვალის 11—12 საათ.

ექიმი ქალი მ. ს. ბაქრაძე—ბავშვებისა 11—12.

დ. ა. გედევანიშვილი—ნერვებისა და შინაგანი. 12—1 საათ.

მ. გ. ფედოროვი. შინაგან და ბავშვებისა—1—2 ს.

გ. დ. მარკევიჩი—საქირურგო—$12^1/_2$—$1^1/_2$ საათ. სამშაბათობით 3—4.

ი. დ. ბეგთაბეგოვი—სიფილისისა, კანისა და საშარდესი—$1^1/_2$—2 ს.

საღამოთი:

ი. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.

ა. ა. ბელოგოლოვი—შინაგანის (სტომაქის ავადმყოფობანი) და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი 5—6 საათ.

კვირაობით:

გ. გ. მაღალაშვილი—10—12 ს. შინაგან ავადმყოფობათა.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.

ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კ., ოპერაციები—მორიგებით. კრაოტი 4 მ. დღე და ღამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფასოა.

მთავრობის განკარგულებანი

დანიშნულ იქმნა გორის მაზრის საპოლიციო გამგეობის თარჯიმანი აბაზაძე იმავე გამგეობის საქმის მწარმოებლის თანამდებობის აღმასრულებლად.

ახალი ამბავი

⁂ ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლის თანამდებობის აღმასრულებელს ბ-ნ საგინაშვილს პეტერბურგიდგან უკვე მიუღია ამბავი, რომ უმაღლესმა მთავრობამ ნება დართო ქუთაისის და ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა წარმომადგენელთ ერთად შე-

ფელეტონი

ეშმაკის შესახებ.

მ. გორკისა.

— შემოდგომით—სიკვდილისა და ჭკნობის სამწუხარო დროს—ძნელია სიცოცხლე!

დაღვრემილი დღეები, უმზეო, მოტირალი ცა, ბნელი ღამეები, სევდიანად მოზუზუნე ქარი, შემოდგომის ჩრდილი—ხშირი და შავი ჩრდილი!—ყოველივე ეს ადამიანს რაღაც კაეშანს ჰგვრის და მისს სულში აჩენს საიდუმლო შიშს წინაშე ცხოვრებისა, რომელშიაც არაფერი არაა მუდმივი, მუდამ ყოველივე ირყევა: იბადება, იხრწნება, კვდება... რად? რა მიზეზით?..

ხან-და-ხან ძალა აღარ არის ხოლმე ებრძოლო იმ ფიქრთა სიმრავლეს,რომელიც შემოდგომაზედ სულს უხუთავს ადამიანს... ამის გამო ყველა, ვისაც ჰსურს მალე მოიშოროს თავიდგან ამ ფიქრის სიმწარე—უნდა მათ წინ დაუხვდეს. ესაა ერთად-ერთი გზა, რომლითაც ადამიანს შეუძლიან თავი დააღწიოს კაეშანს და ექვს თვის-რწმენის მთავარ ნიადაგზედ.

— ხოლო ეს გზა საძნელოა... იგი ეკლიანია, ეკლები შენს ცოცხალს გულს ჰგლეჯენ, სისხლს გადენენ და ამ გზაზედ მუდამ ეშმაკი გელის. ეს ეშმაკი სწორედ ის ჩვენი კარგად ცნობილი ეშმაკია, რომელიც დიდებულმა გეტემ გაგვაცნო.

აი ამ ეშმაკის შესახებ ვიამბობთ ეხლა.

—

მოწყენილი იყო ეშმაკი.

ვინაიდგან იგი ძალიან ჭკვიანია, მუდამ სასაცილოდ-კი არ იგდებს ყოველივეს: იცის, რომ ცხოვრებაში ისეთი შემთხვევებია, რომელთა სასაცილოდ აგდება არ ძალ-უძს ეშმაკს,—მაგალითად, დიდებულს ფაქტს თვისის არსებობისას ის არას დროს არ შეჰხებია თავისის დანასავით მჭრელის კილვით. სიმართლე რომ ვსთქვათ, ეს ჩვენი საყვარელი ეშმაკი უფრო კადნიერია, ვიდრე ჭკვიანი და, ყურადღებითაც რომ გაისინჯოს, შეიძლება აღმოჩნდეს, რომ ჩვენ'ავით ეს ეშმაკიც უმეტესს დროს ფუქსავატად ატარებს. მაგრამ ამას თავი დავანებოთ,—ჩვენ ხომ ბავშვები არა ვართ: ბავშვებმა იციან, საუკეთესო სათამაშოს გასტეხავენ ხოლმე, როდესაც ჰსურთ გაიგონ, შიგ რა არის დამალული.

ერთხელ ბნელ შემოდგომის ღამეში ეშმაკი სასაფლაოზედ საფლავთა შორის დაფრატუნებდა; იგი მოწყენილი იყო, ნელა უსტვენდა და აქეთ-იქით იხედებოდა, იქნებ ვიპოვო რამე გასართობიო. უსტვენდა ძველებურ რომანსს—მამა ჩემის საყვარელ რომანსს—

შემოდგომის ჟამს,
ვით ფურცელი ხის
მშობელს ტოტს სწყდება,
ჰაერში მიჰქრის...

ქარი-კი ბანს აძლევდა და საფლავებს ზევით შავ ჯვრებს შორის დათარეშობდა. ცაზედ ნელ-ნელა მიიკლაკნებოდნენ შემოდგომის მძიმე ღრუბლები და თავიანთის ცივის ცრემლებით ჰრწყავდნენ მკვდართა ვიწრო სამყოფელს. სასაფლაოს გაძრცვნილი ხეები ქარის ტალღებისგან შეშინებულებივით ჰრიალებდნენ; თავიანთი გატიტვლებული ტოტები ამ ხეებს უტყვ ღრუბლებისკენ აეშვირათ. ტოტები ჯვრებს ეჯახებოდნენ და მაშინ სასაფლაოზედ შემზარავი შრიალი ჩნდებოდა.

ეშმაკი უსტვენდა და ფიქრობდა:

— ნეტავი, რას ჰგრძნობენ ამ გვარს ამინდში მკვდრები? უეჭველია, სინოტივე იქ, იმათამდისაც ჩადის... და თუმცა ისინი სიკვდილის დღიდგან დაზღვეულები არიან, თუმცა მათ სხეულის ნაწილებში ქარები არ გაუჩნდებათ, მაგრამ... სასიამოვნო მაინც არ უნდა იყვეს!.. გამოვიწვიო რომელიმე მათგანი და ვებაასო?! სხვა არა იყოს-რა, გავერთობი მაინც... ჩემთან ერთად, ვგონებ, რომ ისიც გაერთობა. გამოვიხმობ! აქ, სადღაც ერთხელ ჩემი ნაცნობი მწიგნობარი ჩაფლეს... სიცოცხლის დროს ვნახულობდი ხოლმე... მერე, რატომ არ უნდა განვაახლო ნაცნობობა? ამ ხელობის კაცი საზოგადოდ ბევრის მდომია,—ვნახოთ, საფლავი მათ აკმაყოფილებთ თუ არა? მაგრამ, სადაა საფლავი?

და თვით ეშმაკმა, რომელმაც, როგორც ცნობილია, ყოველივე უწყის, დიდხანს იხეტიალა სასაფლაოზედ, ვიდრე მწიგნობრის საფლავს იპოვნიდა...

— ჰეი, გამიგონეთ!—წამოიყვირა ეშმაკმა და თან თითებს კაკუნი აუყენა იმ ქვაზედ, რომელიც იმისს ნაცნობს ზედ აწვა.—ადექით!

— რადა? ყრუდ მოისმა მიწიდგან.

— საჭიროა...

— არ ავდგები...

— რატომ?..

— ვინა ხართ თქვენა?

— მიცნობთ, ვინცა ვარ...

— ცენზორი ხართ?

— ხა, ხა, ხა! არა!

— იქნებ... ჟანდარმი ხართ?

— არა, არა!

— არც კრიტიკოსი?

— მე—ეშმაკი ვარ...

— ოჰ! ეხლავ ამოვძვრები...

საფლავის ქვა გადაგორდა, მიწა გაიხსნა და გამოჩნდა ჩონჩხი. ეს იყო სრულიად ჩვეულებრივი ჩონჩხი, თითქმის იმის მინაგვარი, რომლის შემწეობითაც სტუდენტები ძვლებისს ანატომიას სწავლობენ; მხოლოდ ჭუჭყიანი იყო ეს ჩონჩხი, არა ჰქონდა მავთულების ნასკვები, ამას გარდა ჩაღრმავებულ თვალების ადგილებიდგან გამოჰკრთოდა მტრედის ფერი გოგირდისებური ნათელი. ჩონჩხი ამოძვრა მიწიდგან, ძვლებზედ მიკრობილი მიწა და მტვერი გაიბერტყა; ამ დროს ძვლებმა ჩხარა-ჩხური შეჰქმნეს. შემდეგ ასწია თავის ქალა მაღლა და ცივის გამომეტყველებით შეჰხედა ჩამობნელებულს, ღრუბლებით დაბურულს ცას...

— გამარჯობა!—უთხრა ეშმაკმა.

— არ შემიძლიან,—მოკლედ მიუგო მწერალმა. იგი ისეთის ნელის და საოცარის ხმით ლაპარაკობდა, თითქოს ორი ძვალი ეხახუნება ერთმანეთს და ეს ძვლები ოდნავ ჰრიალებენო...

— ბოდიშს ვიხდი,რომ მოგესალმეთ,—ალერსიანად უთხრა ეშმაკმა.

— არა უშავს-რა... მაგრამ, რისთვის ამაყენეთ?

— მსურდა მეთხოვნა თქვენთვის ერთად გაგვესეირნა... მეტი არაფერი...

— აჰა! სიამოვნებით გამოვივლი ცოტას... თუმც საძაგელი ამინდია.

— მე მგონია, თქვენ გაციებისა არ უნდა გეშინოდეთ!—ჰკითხა ეშმაკმა.

— არა, მე ხომ სიცოცხლეშივე საფუძვლიანად გავცივდი.

— ჰო, მახსოვს, იქვენ სრულიად გათოშილი კვდებოდით.

იმუშაონ წესი განზრახულ საიუბილეო დღესასწაულისა; ამის გამო დღეს, საღამოს 8 საათზედ, მოხდება შეერთებული სხდომა ქუთაისისა და ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა წარმომადგენლებისა ამ დღესასწაულის წესის საბოლოოდ შესამუშავებლად.

⁂ საერო განათლების სამინისტრო ამ ზაფხულს პედაგოგებსა ჰგზავნის იმ ადგილებში, სადაც ადგილობრივი მკვიდრნი არა რუსნი სცხოვრობენ. პედაგოგებმა უნდა გაიცნონ როგორა სწარმოებს სწავლა ამ ადგილობრივ მკვიდრთათვის დაარსებულ სკოლებში.

⁂ ამ ახლო მომავალში გადაწყდება ბათუმის ნავთ-სადგურის გაფართოების საქმე. ბათუმში შეიკრიბებიან სხვა-და-სხვა სამინისტროს წარმომადგენელნი და სპეციალისტები, მელნიც განიხილავენ ამ ნავთ-სადგურის გაფართოების პროექტებს.

⁂ „ქართულ დრამატიულ საზოგადოების“ წევრთა საგანგებო კრების გაგრძელება ხუთშაბათს, 5 მკათათვეს, მოხდება, ქართულ თეატრის ფოიეში. გამგეობას უკვე დაუბეჭდია ანგარიში.

⁂ როგორც კახეთიდგან გვატყობინებენ, ეს მეორე კვირაა თურმე, რაც ზემო ხოდაშნის მთაში ბარონ გეიკენგისა და ბაგრატ წერეთლის მამულებში მუშაობს საზღვარგარეთელი ინჟენერი ნავთიან და მადნებიან ადგილების გამოსარკვევად. წერეთლის მამულში შემოდგომასა ან გაზაფხულზედ შეუდგებიან ბურაოს გამართვას ნავთის ამოსაღებად.

⁂ აჯამეთის სადგურის მახლობლად მდებარე სოფლები: სიმონეთისა, ნახშირის ღელეს, ნალარევისა, გოდოგანისა და ნაველხევის მცხოვრებნი გაჭირვებულნი არიან შემდეგის გარემოებით: ამიერ-კავკასიის რკინის გზის გამგეობა აკეთებს აჯამეთის ორ ხიდს შუა მდინარე ყვირილაზედ წყლის გასამაგრებელ კედელს, რის გამო ზემოხსენებულ სოფლების მცხოვრებთ არ შეუძლიანთ სოფლებსა და სადგურს შუა მისვლა-მოსვლა. აქამდის მცხოვრებნი აჯამეთამდის ფეხით გადიოდნენ ყვირილაზედ მდინარე ჰიათურის შესართავთან. ახალ კედლის მეოხებით მცხოვრებნი იძულებულნი არიან ან მოუარონ 8—12 ვერსის მანძილზედ, ანა და თავისი სანოვაგე პირდაპირ ქუთაისში გაიტანონ. საჭიროა ამ არა სასურველ გარემოებით ყურადღება მიაქციოს, ვისაც ჯერ არს.

⁂ მიწად-მოქმედების სამინისტროს გადაუწყვეტია დაამუშაოს სოჩიდგან 10 ვერსის მანძილზედ მდებარე სამკურნალო წყლები. ეს ადგილი ფრიად სასარგებლო საავარაკო ადგილადაა ცნობილი. აზრადა აქეთ გამართონ საბანაოები. პირველ ხანებში დაარსებული იქმნება მდინარე მაცესტაზედ საავადმყოფო სამკურნალო და სასტუმრო მოსულ ავადმყოფთათვის.

⁂ ამ დღეებში პეტერბურგში ჩასულა შეერთებულ შტატებიდგან წამოსული 380 მოგზაური, რომელთა შორის რამდენიმე მილიონერია. მოგზაურნი კავკასიასაც ესტუმრებიან.

⁂ სასწავლებელთა საბჭოს განკარგულებით, მომავალ სამოსწავლო წლიდგან ზოგიერთ სამრევლო-საეკლესიო სკოლების შესანახი ხარჯი უნდა იკისრონ ადგილობრივმა სამზრუნველოებმა, ხოლო იმ ფულით, რომელიც გადადებული იყო აქამდის უწმიდესის სინოდის მიერ ამ სკოლების შესანახად, დაარსებული იქმნება ახალი სამრევლო-საეკლესიო სკოლები სოფლებში.

⁂ 28 ივნისს, ტფილისის გუბერნიის ქალაქის საქმეთა საკრებულოს არ დაუმტკიცებია ქალაქის საბჭოს დადგენილება ქალაქის მოურავის მოადგილედ თავ. ვ. ნ. ჩერქეზიშვილის არჩევის შესახებ იმ მიზეზით, რომ დასამტკიცებლად წარდგენილ იქმნა მხოლოდ ერთი კანდიდატი და არა ორი, როგორც კანონი თხოულობს.

⁂ დუშეთის ქალაქის მოურავად არჩეული პოდპოლკოვნიკი ყარანგოზიშვილი ტფილისის გუბერნატორს დაუმტკიცებია.

⁂ როგორც „ახ. მიმ.“-ს სიღნაღის მაზრიდგან სწერენ, წელს ქიზიყში ძალიან ცუდი მოსავალი ყოფილა და ისიც გვალვას გაუფუჭებია.

⁂ პარასკევს, 29 ივნისს, ქართულ თეატრში სახალხო კითხვათა რუსულ-ქართულ-სომხურ სექციების სასარგებლოდ წარმოდგენა იქმა გამართული. რუსულად წარმოადგინეს ოსტროვსკის კომედია „Въ чужомъ пиру похмѣлье“, სომხურად მადათიანცის „კრი-კრი“ და ქართულად ა. ცაგარლის „ჰკუისა მჭირს“, დასასრულ კონცერტში ბ-ნ ფალიაშვილის ხორომ და თავ. ი. ბარათაშვილმა რამდენიმე სიმღერა შეასრულეს ფორტეპიანოს აკომპანიმენტით. წარმოდგენას სამწუხაროდ ძალიან ცოტა ხალხი დაესწრო.

⁂ როგორც გვატყობინებენ, 30 ივნისს, გომის სინდიკატის შენობაში უნდა გაემართათ ქართული წარმოდგენა საქველ-მოქმედო აზრით. წარმოდგენა სხვა-და-სხვა მიზეზის გამო გადაუდვიათ.

⁂ პოლიციის მე-5 ნაწილში, თათრის მოედანზე, 28 ივნისს წაჩხუბებულან ტფილისის მცხოვრებნი გრიგოლ ჯანუზოვი და პავლე თანაშვილი, პირველს მეორე დანით დაუჭრია მუცელში იმდენად საშიშრად, რომ იგი უგრძნობელი მიუყვანიათ მიხეილის სამკურნალოში. დამნაშავე ჯანუზოვი უკვე შეპყრეს; თანაშვილის მორჩენა, მკურნალების აზრით, საეჭვოა.

⁂ ქ. ტფილისის მიხეილის სახელობის სახელოსნო სასწავლებელში წარსულ სამოსწავლო წლის გ-ნმავლობაში ყოფილა სულ 191 მოსწავლე; ამათგან შემდეგს კლასებში ყველა განყოფილებებიდგან გადასულა 99 მოსწავლე, დარჩენილა მეორე წელიწადს 37 და ხელმეორედ გამოსაცდელი ეგზამენი დაენიშნა 55 მოსწავლეს. პირველ განყოფილებაში მომავალ სამოსწავლო წელს თავისუფალი ვაკანსია არის მხოლოდ 40 მოსწავლესთვის.

⁂ ამას წინად ტფილისის სასწავლებელთა გამგე კომისიაში ლაპარაკი ადიძრა იმის შესახებ, რომ ქალაქის სასწავლებლებში შემოღებულ იქმნას გიმნასტიკა. კომისიამ ეს საქმე განსახილველად გადასცა ტფილისის სასანიტარო სამკურნალო საბჭოს, რომელიც ეხლა ატყობინებს კომისიას, რომ ამ საგნის შესახებ მოსაზრებანი მოვსთხოვეთ სასწავლებელთა მკურნალებს და როგორც მივიღებთ ჩვენს მოსაზრებას, წარმოვადგენთო.

⁂ საბოლოოდ გადაუწყვეტიათ ტფილისის ფოსტის სადგური გოლოვინის პროსპექტიდგან ოლგას ქუჩაზედ გადაიტანონ.

⁂ 28 ივნისს ქალაქის სასწავლებელთა საბჭოს დაუნიშნავს ქალაქის სასწავლებელთა მასწავლებლებად: ქ-ნნი წინამძღვრიშვილი, ქანანოვი, მარღიანკევიჩი, გროზმანი და ახაშიანი. დანარჩენს ორს ვაკანსიაზედ კენჭი უნდა უყარონ 12 მთხოვნელ ქალს, რომელთაც სწავლა დაამთავრეს მედლებით. ამათი დანიშვნა შემდეგ ხუთშაბათს მოხდება.

⁂ სასანიტარო-სამკურნალო ინსპექტორს დაუვალებია ქალაქის მკურნალთათვის, მომეტებულად თვალ-ყური ადევნონ დუქნებში გასასყიდ ხილეულობას, გადაჭყარონ უვარგისი ხილი და დამნაშავენი პასუხის-გებაში მისცენ.

⁂ 23 ივნისს ტფილისის რკინის გზის სასწავლებლის 18 მოსწავლე ორის მასწავლებლის ხელმძღვანელობით გამგზავრა საქართველოს სამხედრო გზით სხვა-და-სხვა ადგილის დასათვალიერებლად, დაბრუნებისას მოსწავლენი წავლენ გორსა, ჭიათურასა, ტყიბულსა და ახალათონში.

⁂ როგორც ეჩმიაძინის მაზრიდგან გვატყობინებენ, წრეულს იქ გიენა გაჩენილა და ხალხს დიდ ზარალს თურმე აძლევს. სულ მოკლე ხნის განმავლობაში რამდენიმე კაცი დაუზარალებია:

სოფ. სამაგარაში, საღამოს 9 საათზედ, გიენა ერთბაშად ყანაში მომუშავე 12 წლის გლეხს სერგო კრიკოროვს დაეცა თავს და მარცხენა ხელის რბილი ხორცი მოაგლიჯა, მაგრამ კრიკოროვმა ხანჯლის ამოღება თურმე მოასწრო და როგორც იყო მოიშორა. აქ რომ ვერაფერ გახდა, მეორე დამეს, 12 საათზედ, გიენა გაბედულად დაეცა სოფ. ქვემო-აილანლუში მცხოვრებ გლეხის ვოსკანა სოგომონოვის 12 წლის ყმაწვილს, მაგრამ ყმაწვილმა დროზედ შეიტყო, მორთო საშინელი ღრიალი, ხმაურობაზედ მშობლებს გამოეღვიძათ და დიდის ყვირილით ძლივს და დააგდებინეს მარჯვენა ბარძაყში საშინლად დაკბენილი ყმაწვილი. გაათრებული გიენა ამას არ შეუშინდა და 12 ივნისს სოფ. გრაპაში მცხოვრებ ჯამილ-პირ-ოღლის ერთის წლის პატარა ბალღს მიეპარა, რომელსაც დედის მკლავზედ ეძინა თურმე; გიენამ ფრთხილად აიყვანა უსუსური ბავშვი და გზას არხეინად გაუდგა. ეს ამბავი მშობლებს დილამდე არ გაუგიათ და მხოლოდ დილით-ღა დაიწყეს გამწარებულმა დედმამამ ტირილი და ძებნა. ტირილის გაგონებაზედ მთელი სოფელი ფეხზედ დადგა და ძებნა დაუწყეს. მაძებარმა კაცებმა იქვე, ეზოს გარეთ, სახლიდგან სულ 60 ნაბიჯის მოშორებით ცხვირსახოცი და ტანისამოსის ნაფლეთები იპოვნეს, რომელიც სისხლითა და ტვი-

---

— მაშ არა და!... სიცოცხლის დროს ისე გულიანად მაგრილებდნენ ხოლმე..

ისინი ერთად მიდიოდნენ საფლავებსა და ჯვრებს შორის ვიწრო ბილიკზედ; მწერლის თვალთაგან გამოჰკრთოდა ორი მტრედის ფერი სხივი და ეშმაკს გზას უნათებდა... წვრილი წვიმა ჰნამავდა მათ, ქარი კი თავისუფლად შეჰსისინებდა მწერლის გაშლეპილ მკერდში, რომელშიაც გული უკვე აღარ იყო.

— ქალაქში მივდივართ?—ჰკითხა იმან ეშმაკს.

— განა თქვენთვის იქ საყურადღებო არის რამე?

— ცხოვრება, ჩემო ხელმწიფევ!—აუხსნა მწერალმა.

— ოჰო! კიდევა აქვს ცხოვრებას თქვენთვის ფასი?

— რასაკვირველია აქვს!

— აბა, რადა?

— როგორ გითხრათ? კაცი ყოველთვის თავისს შეძლებისა დაგვარად ჰზომავს... კაცმა უბრალო ქვაც რომ ჩამოიტანოს არარატის მწვერვალიდგან—ეს ქვაც იმისთვის ძვირფასი რამ შეიქმნება...

— საბრალო!—გაიღიმა ეშმაკმა.

— მაგრამ... ბედნიერიც!—ცივად შეუბრუნა სიტყვა მწერალმა.

ეშმაკმა ოდნავ მხრები აიჩაჩა.

ისინი უკვე მოშორდნენ სასაფლაოს; წინ იწყებოდა ქუჩა ორი რიგი სახლებისა, მათ შუა წყვდიადი იყო; სუსტი ლიფლიფები ცხადად ჰმოწმობდნენ, რომ დედა-მიწაზედ ნათელი ნაკლებად იყო.

— მითხარით—ცოტა ხნის შემდეგ დაილაპარაკა ეშმაკმა,—როგორ ჰგრძნობთ თავს საფლავში?

— ეხლა, როდესაც შევეჩვიე,—არა უშავს-რა, ძალიან მოსვენებითა ვარ... მაგრამ, იცით, პირველად საშინლად ცუდი იყო. კუბოს თავის დაჭედის დროს ერთი ლურსმანი ვიღამაც შიგ თავის ქალაში ჩამირჭო. ეს, რასაკვირველია, წვრილმანია... მაგრამ, რაც უნდა იყვეს, სასიამოვნო მაინც არ იყო. მზად ვიყავ მეფიქრა, რომ იგი რაღაც სისაძაგლის ნიშანი იყო... სურვილი ჩემის ტვინის გაფუჭებისა, რომლის შემწეობითაც ერთს დროს ცოტა რამეს ვუფუჭებდი ხალხს... შემდეგ გაჩნდა ჭია-მღილი. ეს ქვემძრომნი, ეშმაკმა ჰზიდოს მათი თავი, ძალიან ნელა მღრღნიდნენ და მჭამდნენ.

— მაშ რა უნდა ექნათ?—სთქვა ეშმაკმა·—მაგისთვის იმათი გამტყუნება შეუძლებელია—ნაღველით გაქლენთილი სხეული არც მაგდენად გემრიელი საჭმელია...

— რამდენი ხორცი მქონდა კიდევ! ნამდვილია, სიცრუვეა...—სიტყვა შეუბრუნა მწერალმა.

— რაც უნდა იყვეს, მისი აჩქარებით შეჭმა უფრო ვალდებულობაა, ვიდრე სიამოვნება... აი, მაგალითად, გამომცემლებს უფრო სწრაფად და სიამოვნებით სჭამენ ჭიები.

— ეგ ადვილი მისახვედრია,—ისინი, იქნება, გემრიელები არიან...

— იცით რა, შემოდგომით საფლავი ნოტიოა?—ჰკითხა ეშმაკმა.

— ცოტა ნოტიოა... მაგრამ მალე შეიძლება მიჩვევა... სწორედ კი რომ ვსთქვა, უფრო სულელნი მაწუხებენ, რომელნიც სასაფლაოზედ დაეთრევიან და შემთხვევით ჩემს საფლავსაც წამოაწყდებიან ხოლმე. არ ვიცი, რამდენი ხანია, რაც მიწაში ვწევარ... ისე, როგორც მე, ყველაფერი ჩემს გარშემო უძრავია—ჩემთვის მიუწვდომელია დროს შესახებ რაიმე წარმოდგენა ვიქონიო...

— რაც თქვენ მიწაში წევხართ, ოთხი წელიწადია, მალე უკვე ხუთი გახდება.—სთქვა ეშმაკმა.

— ჰო? ჰხედავ... ამ ხნის განმავლობაში ჩემთან მხოლოდ სამი კაცი იყო... შეჩვენებულნი იყვნენ ისინი, მაანჩხლებენ, მაღელვებენ! ერთმა, იცით, პირდაპირ უარჰყო სინამდვილე ჩემის არსებობისა: მოვიდა, წარწერა წაიკითხა და რწმენით სთქვა: „ამ გვარი არავინ ყოფილა! არას დროს არაფერი არ წამიკითხავს ამისი... მაგრამ გვარი კი ნაცნობია—ჩემის სიჭაბუკის დროს ჩვენს ქუჩაში ამ გვარის კაცს საიდუმლო კასსა ჰქონდაო“... როგორ მოგწონთ ესა? ჩემი ნაწერები-კი თექვსმეტს წელს იბეჭდებოდა გავრცელებულს ჟურნალებში და ცალკეც სამჯერ იქმნა გამოცემული...

— თქვენის სიკვდილის შემდეგ კიდევ ორჯელ გამოსცეს,—დაუმატა ეშმაკმა.

— აი, ხედავთ!.. ორი ვიღაც კი მოვიდა და ერთმა მათგანმა სთქვა: „აჰა, ეს ის არის?“—„სწორედ ის, ის არისო“,—მიუგო მეორემ.—„ჰო მაგის ნაწერებსაც ჰკითხულობდნენ რაღა, მას ჟამსა შინა“.—„ყველას ნაწერებს კითხულობენ“...—„რას ჰქადაგებდა ესა?“—„ჩვეულებრივ... იდეას სილამაზისას, კეთილისას... და სხვა...“—„ჰო, ჰო, მახსოვს“.—„მაგას ენა მოუხეშავი ჰქონდა“.—„რამდენია ამისთანა მიწაში;—სწორედ, რუსეთი მდიდარია ნიჭიერი ხალხითაო“... და წავიდნენ... ხარები!... ვიცი, რომ საფლავის ჰაერს თბილი სიტყვები ვერ გაათბობს. არა მსურს მათი მოსმენა... მაგრამ, მაინც, რაც უნდა იყვეს, საწყენია! და მერე, როგორ მსურდა დამელანძღა ისინი!..

— ერთი კარგებისას შეუკურთხებდით!—ჩაიცინა ეშმაკმა.

— არა, როგორღაც არ არის კარგი, იცით... მეოცე საუკუნე იწყობა და—უცბად!—მკვდრები იგინებიან... სულელობაა... და მერე, ძალიან სიმკაცრე იქნება მატერიალისტების მიმართ.

ეშმაკს ხელახლად დაეტყო მოწყენა.

ამ მწერალს სიცოცხლეშიაც ყოველ ქორწილში „ნეფედ“ და ყველა ქელეხში მიცვალებულად ყოფნა სურდა და ეხლა, როდესაც მასში ყოველივე მოკვდა,—მისი პატივ-მოყვარეობა ცოცხალ არს. მაგრამ განა ცხოვრებისთვის კაცია საჭირო? საჭიროა კაცის სული და მარტო მისი სულია ღირსი ტაშისა და თაყვანის ცემისა... რა მოწყენილი არიან ადამიანები... ის იყო ეშმაკს მწერლისთვის საფლავშივე დაბრუნება უნდა ეთხოვნა, რომ უეცრად თავში ერთმა აზრმა გაურბინა. ამ დროს ისინი მოედანზედ იყვნენ, გარშემო უშველებელი სახლები იყო ამართული. მოედანს ზედ დაჰყურებდა შავი ნოტიო ცა; იგი თითქოს ბანებზედ დანდობილი და მოღრუბლული დაჰყურებდა ჭუჭყიანს მიწას...

— ყური დამიგდეთ,—სთქვა ეშმაკმა და თან დაიხარა მწერლისკენ,—არა გსურთ იხილოთ, როგორა სცხოვრობს თქვენი ცოლი?

— სწორე მოგახსენოთ, არ ვიცი, მსურს თუ არა,—ნელა წაილაპარაკა მწერალმა.

— ეჰ, თქვენ მართლა სრულიად მკვდარი ყოფილხართ!—წამოიძახა ეშმაკმა.

— არა, რადა?—და მწერალმა მარდად შეიბერტყა ძვლები.—უარს

ნით იყო სულ მთლად დასვრილი. საწყალმა დედამ მაშინვე იცნო შვილის ტანისამოსის ნაჭკები და ხელსახოცი, რადგანაც საცვლები იმ საღამოს გამოუცვლია ბალღისათვის და თავი ხელსახოცით შეუკრავს. იქვე მახლობლად იპოვნეს აგრეთვე ყმაწვილის ძვლები, რომელსაც ნახევრად ხორცი ჰქონდა ჯერედ შეუჭმელი და თავის ქალა ტვინ-ამოჭმული.

ეს ამბავი იმავე დღეს ადგილობრივის ბოქაულის შემწეობით ერმიაძინის მაზრის უფროსს მოხსენდა, რომელმაც ფიცხელი ბრძანება გასცა მაზრაში სანდო და კარგად მონადირე კაცებისათვის ხუთ-ხუთი ტყვიით სასროლი ბერდანკები დაერიგებინათ გიენას მოსაკვლელად. ამის შემდეგ ბ-ნმა ერმიაძინის მაზრის უფროსმა ყველაფერი დაწვრილებით ერევნის გუბერნატორს მოახსენა, რომელმაც უბრძანა მაზრის უფროსს და ბოქაულებს ყოველივე ღონისძიება მიეღოთ და გიენა როგორმე მოეკლათ.

როგორც ამბობენ, გიენა ერევნის გუბერნიისათვის ახალი სტუმარი არა ყოფილა; ეს 10 წელიწადია შემოსჩვევია და ისე ზაფხული არ იქმნება, რომ სულ ცოტა 20 კაცი არ იმსხვერპლოს. შარშან გიენას 38 წლის კაცი მოუტაცნია, რომელსაც სახლის ბანზედ სძინებია, მაგრამ რადგანაც ვერ მოჰრევია, იქვე ეზოში დაუხრჩვია, შიგნეულება, გულ-ღვიძლი ამოუჭამია და დანარჩენი იქვე დაუტოვებია.

⁂ როგორც „კავკაზს“ დეპეშით ატყობინებენ, ქუთაისის გუბერნიის წალენჯიხის ნაწილის მომრიგებელ მოსამართლის თანაშემწე კოპერნიკოვი გადაუყვანიათ განჯის ოლქის სასამართლოს ბრალ-მდებლის თანაშემწედ.

კავკასიის მომავალი გამოფენა.

სოხუმის ოლქის უფროსისაგან ქაღალდი მოუვიდა კავკასიის სამეურნეო-სამრეწველო გამოფენის კომისარს, რომელსაც სთხოვს, რომ, რადგანაც სოხუმის ოლქის ბევრმა მცხოვრებმა განაცხადა სურვილი გამოფენაში მონაწილეობის მიღებისა, ხოლო არ არის ფული ექსპონატების შესაკრებად და გამოსაგზავნად ტფილისში, ამიტომ კარგი იქნება საჭირო ფული გამოგვიგზავნოთო.

გორის ანასტასიის სახელობის დედათა-გიმნაზიის უფროსმა სთხოვა გამოფენის კომისარს, ჩემდამო რწმუნებული სასწავლებელი მონაწილეობას მიიღებს გამოფენაში და ექსპონატებისათვის საჭირო ადგილი დაგვითმეთო.

მიწად-მოქმედების მინისტრის ბრძანებით, მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტრომ შეატყობინა კავკასიის გამოფენის გამგე-კომიტეტს, რომ წელს კავკასიის გამოფენაზედ სამინისტრო გამოგზავნის თითო ცალს ყველა თავის გამოცემებისასო. გამოფენის შემდეგ სამინისტროს განკარგულებით ეს გამოცემანი გარდაეცემა უფასოდ კავკასიის საიმპერატორო სასოფლო სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს მოსათავსებლად საზოგადოების წიგნთ-საცავში.

თეატრის მატიანე.

ქ. თელავი. მგოსნის რ. დ. ერისთავის სახსოვრად ბ-ნის აჯამამედოვისაგან ქ. თელავში 21 თიბათვეს გამართულ საღამოს მთელი შემოსავალი მომავალ სახალხო თეატრის და წიგნთ-საცავის სასარგებლოდ იყო დანიშნული. წარმოადგინეს: „ადვოკატები“ კომ. 3 მოქ. რ. ერისთავისა, რომელშიაც მონაწილეობას იღებდნენ: ქნ. მაყაშვილისა, ქ-ნნი ზარათიშვილისა და სიდამონოვისა, თავ. ლ. და ი. გახვასიშვილები, ბ-ნნი აჯამამედოვი, გამყრელიძე და სხვანი, და წაიკითხეს რ. ერისთავის სცენები და ლექსები. სხვათა შორის, წაიკითხეს რუსებმა: „სამშობლო ხევსურისა“ რუსულად, ბ-ნთ ტურინიკმა და მკურნალის მიტროფანოვის მეუღლემ რამდენიმე სიტყვა რ. ერისთავის პოეზიის შესახებ რუსულადვე. წარმოდგენამ რიგიანად ჩაიარა, მაგრამ იმედი გვქონდა, რომ უკეთ ითამაშებდნენ, თუ რომ ერთი ძრიელ ხელ-შემშლელი დაბრკოლება არ ასჩენოდათ და უმთავრესის როლის აღმასრულებელი ბ-ნი აჯამამედოვი ახალ-დაჭერილ კალმახით შემთხვევით არ მოსწამლოდათ, რომელიც საწამლავით ყოფილიყო დახოცილი. მართალია, მკურნალმა ახვლედიანმა წამალი საჩქაროდ გამოუწერა, მაგრამ ტკივილი მაინც არ დაუდგა, და ეს იყო მიზეზი, რომ მოთამაშეებმა სამი მოქმედება ერთ საათში ითამაშეს. წარმოდგენა თვით აჯამამედოვის თხოვნით არ გადაიდვა, რადგანაც მოუხერხებელი იყო წარმოდგენაზედ დასასწრებლად სოფლიდგან ამოსული საზოგადოება მეორეთ ამოეყვანათ. მესამე მოქმედებაში საწყალი აჯამამედოვი ფეხზედ ძლივს-და იდგა და წყალს კულისებიდგან აწვდიდნენ დასალევად. გათავდა თუ არა წარმოდგენა, აჯამამედოვი მაშინვე სახლში წაიყვანეს და დივერტისმენტი და აპოთეოზი უმისოდ გამართეს. საზოგადოება წარმოდგენას ბევრი დაესწრო, მაგრამ სულ თავად-აზნაურობა, რადგანაც დაბალი ხალხი და მუშა ხალხი კლუბში სიარულს როგორღაც ერიდება. რაფიელის საბავშვო დილაც იქმნა გამართული. კარგი იქმნება წარმოდგენა სახალხოდაც გამართონ იაფ ფასად და მგოსანი დაახლოვებით გააცნონ ხალხს. ამბობენ, ხარჯის გარდა, წარმოდგენას ოთხი თუმანი დარჩენიაო. ამავე აზრით ახლა კონცერტს აპირებენ, რომლისათვისაც ქალაქიდგანაც მოუწვევიათ მონაწილენი.

მოამბე

ნარკვევი

(ჟურნალ-გაზეთებიდგან)

ქიათურის შავ-ქვას ეს რამდენიმე წელიწადია დიდი მეტოქე აღმოუჩნდა—ბრაზილია. როგორც „С.-Пет. Вѣд.“ გადმოგვცემს, ბრაზილიაში შავის-ქვის წარმოება საათობით იზრდება თურმე. პირველად შავი-ქვა ბრაზილიაში 1888 წელს აღმოუჩენია ინჟინერს ჰენრი გარგრევს. ამ წლიდგანვე მეტად მუყაითად შესდგომიან კვლევა-ძიებას და შავი-ქვის დამუშავებას. დაუარსებიათ უზარ-მაზარი ქარხანა, რომელიც საუკეთესო მანქანებით და იარაღებით შესდგომია საქმეს. გაზეთის სიტყვით, როგორც საუკეთესო ლაბორატორიების გამოკვლევას აღმოუჩენია, ბრაზილიის მარგანეცი უკეთესია თურმე ყველა ქვეყნის მარგანეცზედ. ამასთან იგი სხვა უსარგებლო ნივთიერებებსაც ნაკლებად შეიცავს. იქაური ზოდი შეიცავს მარგანეცს 55 პროცენტს და მხოლოდ 0,030 პროც. ფოსფორს, ჩვენებური—51 პროც. მარგანეცს და 17,0 ფოსფ., ბერძნული—52 პროც. მარგან. და 0,9 პროც. ფოსფორს. სწორედ ამ მიზეზით და სხვა-და-სხვა შეღავათის წყალობით იზრდება წლითი-წლობით ასე ძლიერ ბრაზილიის შავის-ქვის წარმოება. 1898 წელს ბრაზილიიდგან გაიტანეს 30 ათასი ტონი, 1900 წელსკი—120 ათასი. ამავე წელს ქიათურიდგან გაიტანეს 350 ათასი. დღეს ბრაზილიამ მსოფლიო ბაზარზედ უკვე მეორე ადგილი დაიჭირა და, თუ ასე სწრაფად იარა იქაურმა წარმოებამ შესაძლებელია მალე კავკასიასაც გაუსწროს. ჩვენებურ შავ-ქვას ბაზარში ნაკლები ფასი აქვს, ვიდრე ბრაზილიისას.

ხელს უწყობს ბრაზილიის შავისქვის წარმოების განვითარებას აგრეთვე ადგილობრივი მთავრობაც, რომელიც დიდ შეღავათს აძლევს მწარმოებელთ. ამ მწარმოებელთ უბაჟოდ შეუძლიანთ შეიტანონ საზღვარ-გარეთიდგან ქარხნებისათვის საჭირო მასალა და იარაღი, გასატან შავ-ქვას არავითარი ბაჟი არ ერთმევა, გადაზიდვის ფასი რკინის გზებზედ მეტად მცირეა და სხვა. დასასრულ გაზეთი ამბობს, რომ მერმისში არ შეიძლება ბრაზილიის შავის ქვის წარმოებამ არ გაუსწროს ჩვენს წარმოებასაო.

რუსეთი

გზათა სამინისტროს წინაშე შეამდგომლობაა აღძრული იმის შესახებ, რომ რკინის გზებზედ რაც შეიძლება მალე იქმნას დაარსებული სკოლები რკინის გზის აგენტების მოსამზადებლად.

— მოსკოვისა და ლოძის მდიდარ ქარხნის პატრონთ ერთის დიდის სინდიკატის დაარსება განუზრახავთ.

— როგორც მკითხველებმა უწყიან, მთავრობამ ქალთა უმაღლესს განათლების რეფორმაც განიზრახა. ამ საქმეს მთავრობა მერმისს განიხილავს და არა წელს, როგორც წინად იყო განზრახული.

— ამ ცოტა ხანში სათანადო დაწესებულება შეუდგება იმ კანონების გადათვალიერებას, რომელნიც ებრაელებს შეეხებიან.

— რუსეთის რკინის გზის წარმომადგენელთა კრებას საჭიროდ უცვნია დაწესებულ იქმნას ყველა მოსამსახურეთათვის სამუშაო დღის საათები ისე, როგორც დაწესებულია სახელოსნოების მუშებისათვის.

არა ვარ... და, ამას გარდა, ის ვერც დამინახავს... რომ დამინახოს კიდეც—ვერ მიცნობს?

— რა თქმა უნდა!—დარწმუნდა ეშმაკმა.

— იცით, ამას იმიტომ ვამბობ, რომ ჩემ ცოლს უყვარდა, რომ მე დიდის ხნობით სადმე წავიდოდი ხოლმე...—აუხსნა მწერალმა.

უეცრად სახლის ერთი კედელი თითქოს სადღაც გაჰქრაო, ან სარკესავით გამჭვირვალი შეიქმნაო. მწერალი ჰხედავდა დიდის ოთახების მორთულობას; იქ ყველაფერი ლამაზად ელაგა, ყველაფერი მოხერხებულს ალაგას იყო...

— სანაქებო მოწყობილობაა!—მოწონების კილოთი წამოიძახა მან, ძალიან კარგი მოწყობილობაა!—მაგისთანა მოწყობილებაში რომ მეცხოვრა, იქნებ არ მომკვდარვიყავი..

— მეც მომწონს,—ღიმილით სთქვა ეშმაკმა.—მერე, ძვირად ხომ არ ჰღირს—სამი ათას მანეთამდე დაჯდება...

— ეგ ძვირი არ არის?.. მახსოვს, ჩემმა უდიდესმა თხზულებამ 815 მ. შემძინა... თითქმის წელიწადი ვმუშაობდი ამ თხზულებაზედ... მაგრამ ვინა სცხოვრობს იქა?

— თქვენი ცოლი,—უთხრა ეშმაკმა.

— ჰოო? ჰხედავ!.. ე... ეს კარგია... ეს ქალი—ის არის? ჩემი ცოლია?

— ის არის... აგერ გამოჩნდა იმისი ქმარი...

— გალამაზებულა... რა მშვენივრად აცვია! ქ—ქ... ქმარიო, ამბობთ? რა ზორბა რამ არის... გამომეტყველება მდიდრული უჩანს... მაგრამ, ეტყობა კეთილი კაცია... სახე კი ცოტა სულელური უჩანს! ასე გასინჯეთ, გველურიც.. მაგრამ მაგგვარი სახეები მოსწონთ ქალებს..

— გსურთ, იქვენ მაგივრად მე ამოვიოხრებ?—უთხრა ეშმაკმა და თან ურცხვად მიაჩერდა მწერალს. მაგრამ მწერალი სანახაობამ მოხიბლა.

— რა მხიარული, ცოცხალი სახეები აქვთ! ეტყობათ, ორივენი კმაყოფილნი არიან... არ იცით, ქალს უყვარს ის?..

— ჰო, დიაღ, ძალიან..

— კაცი ვილაა?

— ახალ-წესის ტანისამოსის მაღაზიის ნოქარი...

— ახალ-წესის ტანისამოსის მაღაზიის ნოქარი..—ნელა გაიმეორა მწერალმა და დიდხანს კრინტიც აღარ დაუძრავს. ეშმაკი მისჩერებოდა მას და მხიარულად იღიმებოდა

— რაა, მოგწონთ ყოველივე ეგ?—ჰკითხა.

მწერალმა ძალდატანებით დაილაპარაკა:

— შვილები მყავდნენ... ისინი?—ჰო, ვიცი, ცოცხლები არიან... შვილები მყავდნენ—ქალ-ვაჟი... მაშინ ვფიქრობდი, აი მეც მყავს კარგი შვილი და თავისს დროზედ ისიც რიგიანი კაცი იქნება-მეთქი...

— რიგიანი კაცი ბევრია ცხოვრებაში, მას სრული ადამიანები ეჭირვება—ცივად სთქვა ეშმაკმა და რომელიღაც მარშის სტვენა დაიწყო.

— მე მგონია—ნოქარი უხეირო პედაგოგი იქნება... და ჩემი შვილი...

მწერლის გამოფიტული თავის ქალა ნაღვლიანად შეინძრა.

— შეხედეთ, როგორ ეხვევიან ერთმანერთს! ეტყობათ, მხიარულად სცხოვრობენ!—წამოიძახა ეშმაკმა.

— ჰოო... ის ნოქარი მდიდარია?

— ჩემზედ ღარიბიც იყო, მაგრამ თქვენი ცოლია მდიდარი...

— ცოლი? საიდგან იშოვა ფული?

— თქვენი წიგნების გასყიდვისაგან!

— მაშ აგრე,—მოტელეპილ და გამოფიტულ თავის ქალის კანტურით სთქვა მწერალმა,—მაშ აგრე! სჩანს ყველაზედ მეტად ვილაც ნოქრისათვის მიმუშავნია?

— სწორედ რომ ეგრე გამოდის,—მხიარულად დაეთანხმა ეშმაკი...

მწერალი მიწას დააჩერდა და უთხრა ეშმაკს:

— მიმაცილეთ ჩემს საფლავამდის.

...ბნელოდა, სწვიმდა, ცაზედ ღრუბლები მძიმედ დაცურავდნენ და მწერალი ძვლების ჩხარა-ჩხურით მიაბიჯებდა თავისს სამარისკენ... ეშმაკი უკან მისდევდა და მხიარულად უსტვენდა...

მკითხველი, უექველია, უკმაყოფილო დარჩა. იგი ნამეტნავად გამაძღარია ლიტერატურით, იმას, ასე გასინჯეთ, ის ხალხიც-კი, რომელნიც მარტო იმისთვის სწერენ, რათა მისი გული მოიგონ, იშვიათად მოსწონს. მკითხველი კიდევ იმიტომ არ არის კმაყოფილი, რომ ჯოჯოხეთის შესახებ არაფერი მითქვამს. რადგანაც მკითხველი სამართლიანად არის დარწმუნებული, რომ სიკვდილის შემდეგ ის ჯოჯოხეთში დაბინავდება, სიცოცხლეშივე სწყურია იცოდეს რამე ჯოჯოხეთის შესახებ. მაგრამ, სიმართლე რომ ვსთქვათ, არ ძალმიძს სასიამოვნო რამე ვუთხრა მკითხველს, რადგანაც ჯოჯოხეთი არ არსებობს, არ არსებობს ჯოჯოხეთის ცეცხლის ალი, რომლის წარმოდგენაც ასე ადვილია. მაგრამ არის რაღაც უფრო სხვა გვარი და განუზომელად საშიში.

იმ დროსვე, როდესაც თქვენ შესახებ ექიმი ეტყვის თქვენს მახლობლებს:

— მოკვდარა...

თქვენ შესდგამთ ფეხს რაღაც განუსაზღვრელს, მხიარულად განათებულს მხარეში და ეს მხარე თქვენის შეცდომათა შეგნების მხარეა.

თქვენ ძევხართ საფლავში, ვიწრო კუბოში და თქვენ წინ, როგორც ჩარხი, გაივლის თქვენი სიცოცხლე. იგი ისე ნელა ტრიალებს, რომ იტანჯებით კიდეც. ყოველ შემთხვევას-კი იხილავთ: პირველ შეგნების ნაბიჯიდგან დაწყებული თქვენი სიცოცხლის უკანასკნელს წამამდის. თქვენ ყველაფერს დაინახავთ, რასაც-კი სიცოცხლეში უმალავდით თქვენს თავს, ყოველსავ სიცრუვეს და სისაძაგლეს თქვენის არსებობისას, ყოველსავე თქვენ აზრს ხელმეორედ მოიფიქრებთ, თქვენ იხილავთ ყითოეულს შემცდარს ნაბიჯს, თქვენი სიცოცხლე განახლდება მთლად უკანასკნელს წუთამდის! და იმისთვის, რათა გაორკეცებულ იქმნას თქვენი ტანჯვა, გაიგებთ, რომ იმ ვიწრო და სულელურ გზაზედ, რომელზედაც თქვენ დადიოდით,—დადიან სხვებიც, ერთმანერთს ხელს ჰკრავენ, მიიჩქარიან, ცრუპენტელაობენ... ნათლად მიხვდებით,—ყოველსავე ამას ისინი მარტო იმისთვის სჩადიან, რომ თავისს დროზედ მიხვდნენ, თუ რა სირცხვილია ამ გვარი უსულო, სათაკილო სიცოცხლე.

მაგრამ, როდესაც ჰხედავთ, რა აჩქარებულად მიდიან ისინი თვის დასაღუპ ადგილას—არ ძალგიძსთ წინ და წინვე გააფრთხილოთ: ვერც დაიყვირებთ, ვერც გაინძრევით და მათი შველის სურვილი უნაყოფოდ დაუწყებს თქვენს სულს ქენჯნას... კარგია?

თქვენ თვალ წინ მიდის თქვენი სიცოცხლე და ხელ ახლად ბრუნდება და ხელ ახლად ჰხედავთ დასაბამიდგან... არა აქვს საზღვარი თქვენის შეგნების მუშაობას და არც ექმნება იმას დასასრული... თქვენ ტანჯვათა მიშსაც არ ექნება დასასრული არასოდეს... არასოდეს!

ვანო გიუნაშვილი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დამაკვირდი

ადამიანი-კი არ ატარებს დროს, დრო ატარებს ადამიანს.

სუტორი

***

სიტყვა საქმეზე უფრო გაბედულია.

შილლერი

***

უკეთესი წამალი სასიამოვნო ძილისათვის გარჯაა და წმინდა სინიდისი.

სტეინბერგი

დეპეშა

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“)

28 ივნისი.

პეტერბურგი. 27 ივნისს, ღვთივ განსვენებულის ცესარევიჩის გიორგი ალექსანდრეს ძის გარდაცვალების მოხსენების დღეს პეტრე-პავლეს საკრებულო ტაძარში მოსახსენებელი წირვა იქმნა გარდახდილი, რომელსაც დაესწრნენ ხელმწიფე იმპერატორი, ხელმწიფა იმპერატრიცა მარიამ თეოდორეს ასული, ხელმწიფე მემკვიდრე, დიდნი მთავარნი, დიდთა მთავართა მეუღლენი და ელლინთა დედოფალი.

რიგა. 27 ივნისს, საღამოს 6 საათ. 45 წამზედ, მოსკოვის ფორშტადტში ველცერის ხე-ტყის საწყობს ცეცხლი გაუჩნდა; აქედგან ცეცხლი შემდეგ მიხელსონის ხე-ტყის სახერხსა და საწყობს გაუჩნდა და კოზიგილმთან ხიდი დაიწვა. შემდეგ დანარჩენს ხე-ტყის საწყობებსა და სახერხს ქარხნებს მოეკიდა ცეცხლი. გადარჩა მხოლოდ ველცერის ხის სახერხი ქარხანა. ზარალი ძლიერ დიდია, მაგრამ ჯერ გამოანგარიშებული არ არის.

შანჰაი. როგორც ჩინური გაზეთები იუწყებიან, ტახტის კანონიერი მემკვიდრე თავისს მამა, პრინც ტუანთან წასულა შანსის პროვინციის ჩრდილო საზღვრისაკენ, იულუს მიდამოებში, სადაც უცხოელთა მოწინააღმდეგე მხედრობა თურმე სდგას.

ტიანძინი. რუსები ტიანძინის აღებასა დღესასწაულობენ და აქედგან წამავალ ბ-ნის გირსის პატივსაცემად საღამოთი მეჯლიშს ჰმართავენ.

კოპენჰაგენი. მეფეს გმუნდენიდგან ორშაბათს დილით მოელიან. მეფე მაშინვე ბერნსტორფის ციხე-დარბაზში გადავა.

პეკინი. სახელმწიფოთა წინადადებაზედ იაპონიამ თანხმობა განაცხადა, რომ ჩინეთმა 4% ობლიგაციებით გარდაიხადოს საზღაური.

მოსკოვი. აღმოაჩინეს, რომ დიდს მოლჩანოვკაზედ, კარელის სახლში, ყალბი ხუთშაურიანები უჭრიათ. პოლიციამ მუშაობაზედ მიასწრო, 70 ხუთ-შაურიანი და სხვა მოწყობილობანი დაიჭირა. ხუთ-შაურიანებს ბრიტანიულის ლითონისაგან აკეთებენ და ნამდვილი ხუთშაურიანის ხმა აქვს. ყალბს ფულს რამდენიმე წელიწადი თურმე ვინმე ჩარჩი კრალინი სჭრიდა; კრალინის ბინაზედ მოპარულ ნივთების საწყობი აღმოაჩინეს.

იაროსლავი. ბეჭდვითი საქმის მთავარ-სამმართველოს უფროსი თავ. შახოვსკოი 29 ივნისს ნიჟნი-ნოვგოროდში მიდის.

ევქსინოგრადი. დღეს დიდი მთავარი ალექსანდრე მიხეილის ძე, ჯავშნიან გემის „როსტისლავის“ უფროსი, შუადღისას ნავთსადგურში მოვიდა და სადარბაზოდ წავიდა ბოლგარიის მთავართან, რომელიც გემს „ნადეჟდაზედ“ იყო. შემდეგ მთავარი იყო სადარბაზოდ დიდ მთავართან. დიდი მთავარი ევქსინოგრადის სასახლეში ჩამოხტა, სადაც პარასკევამდე დარჩება. სასახლეში პარადისი იქმნა გარდახდილი, შემდეგ დიდ მთავრის წინაშე წარსდგნენ მინისტრები და უმაღლესი მოხელენი.

ვარნა. მთავარმა ფერდინანდმა დეპეშით მადლობა გადაუხადა ხელმწიფე იმპერატორს დიდის მთავრის ევქსინოგრადში მისვლისათვის. ხვალ „როსტისლავზედ“ პანაშვიდს გადაიხდიან მემკვიდრე ცესარევიჩის გიორგი ალექსანდრის ძის სულის მოსახსენებლად.

ვაშინგტონი. რუსეთის ფინანსთა მინისტრმა წინადადება მისცა შტატებს, რუსეთი გააუქმებს ახალ-სადამოჟნო იმ გადასახადებს, ამერიკულ საქონელზედ დადებულს, რომელიც ძალაში შევიდა შაქარზედ გადასახადის დაწესებიდგან, თუ შტატები გააუქმებენ დიფერენციალურ გადასახადს რუსეთის საქონელზედაო. სტატ-სეკრეტარმა გეჯმა აცნობა გეის, რომ ამ წინადადების მიღება არ შეიძლება, რადგანაც დიფერენციალურ გადასახადთა საქმე ამ ჟამად სასამართლოს მიერ გადასაწყვეტია და მთავრობას არ შეუძლიან ჩაერიოსო.

ვაშინგტონი. გეჯის პასუხის გამო ჰფიქრობენ, მოლაპარაკება მანამდე აღარ იქმნება, ვიდრე უმაღლესი სამოსამართლო ინსტანცია არ გადასწყვეტს საქმეს, ეს-კი, როგორც ჰფიქრობენ, ნოემბერში მოხდება.

29 ივნისი

პეტერბურგი. უმაღლესის ბრძანებით ლონდონის საელჩოს მრჩეველს ლესსარს უბრძანა პეკინში ელჩად ყოფნა.

შანჰაი. იმპერატრიცის ბრძანებით დაუვალა ჩინეთის ელჩებს, რომ უწვევნონ საზღვარ-გარეთ მყოფი ჩინელი უმაწვილკაცები, რომელთაც სწავლა-მოქმედებაში ნიჭი გამოიჩინეს. ისინი შემდეგ ჩინეთის მთავრობის ხარჯით ჩინეთშივე უნდა გაიგზავნონ შესაფერ თანამდებობაში დასანიშნად.

მოსკოვი. ოლქის სასამართლომ დაამტკიცა სოლდატენკოვის ანდერძი. ნაანდერძევია სულ 8 მილიონი. ნახევარი მიეცემა ძმისწულს, დანარჩენ ფულიდგან მოსკოვის სავაჭრო გამგეობას, სხვათა შორის, მიეცემა 1,300,000 მან. სახელოსნო სასწავლებლის დასაარსებლად, მოსკოვის უნივერსიტეტს—65,000 მ., შეუძლებელ სტუდენტთა დამხმარებელს საზოგადოებას—20,000 მან., სამეცნიერო აკადემიას—20,000 მან., როგოჟის უღონოთა თავშესაფარს—100,000 მან., 350,000 მანეთზედ მეტი საქველმოქმედო საქმისათვის და 1,500,000 მან. ქალაქის საავადმყოფოს დასაარსებლად.

კელნი. „კელნის გაზეთს“ პეკინიდგან სწერენ, რომ სეულიდგან მიღებულ სარწმუნო ცნობებით, ჩინეთის ჯარებს უკან დაუხევიათ, ასე რომ ამ ჟამად კორეის საზღვარს საშიში არა მოელის-რა.

შილლინგსფიურსტი. დიდის ამბით დასაფლავებულ იქმნა თავადი ჰოჰენლოე, იმპერატორის წარმომადგენლის, დიდით მოსულ კრონპრინცისა და გერმანიის სხვა-და-სხვა კორპორაციების წარმომადგენელთა თანდასწრებით.

30 ივნისი.

პეტერბურგი. 28 ივნისს, საზღვარ გარეთ წავიდა დიდი ჰერცოგი ფრიდრიხ-ფრანც IV მეკლენბურგ-შვერინელი.

„კანონდებულებათა კრებულში“ გამოქვეყნებულია ბრძანება, რომლითაც ნება-დართულ იქმნა საზღვარ გარეთიდგან ყოველგვარის ნივთებისა და მოწყობილების შემოტანისა სასოფლო-მეურნეობაში მავნე ცხოველების მოსასპობლად.

ლონდონი. კიტჩინერი პრეტორიიდგან იუწყება: „სამხრეთ-აფრიკის საპოლიციო ჯარს გაუტკოვთან ბურები დაესხნენ, რომელთაც წაიღეს ძველი შვიდ-გირვანქიანი ზარბაზანი, მაგრამ შემდეგ უკან დახეულ იქმნენ; ჩვენთაგანი სამი მოკლულია და შვიდი დაჭრილი, მეტუენთან ბრძოლის დროს 3 ბური მოკლულ იქმნა და 47 ტყვედ წაყვანილი; ჩვენ დაგვრჩა სამხედრო მასალები და საქონელი; ჩვენთაგანი ორია მოკლული“.

ბუდაპეშტი. გერმანშტადტში ცხენების მოვაჭრეს დაევალა ინგლისის მთავრობისაგან მოკლე ხანში წარადგინოს 2000 ცხენი სამხრეთ აფრიკისათვის.

კონსტანტინეპოლი. რუსეთის ელჩის მრავალ-გზის შუამდგომლობის გამო დანიშნულ იქმნა განსაკუთრებული კომისია სოლუნში საჟანდარმო სამსახურის შესაცვლელად.

ევქსინოგრადი. 28 ივნისს, რუსეთის გემს „როსტისლავში“ გარდახდილ იქმნა პანაშვიდი ცესარევიჩის გიორგი ალექსანდრეს ძის სულის მოსახსენებლად. შემდეგ გამართულ იქმნა სადილი, რომელსაც დაესწრნენ გარდა დიდის მთავრის ალექსანდრე მიხეილის ძისა და თავადი ფერდინანდისა, მინისტრები, თავ. ფერდინანდის მხლებელნი და ადგილობრივი დარბაისელი მოქალაქენი, დიდმა მთავარმა მიირთვა სადღეგრძელო თავ. ფერდინანდისა და ბოლგართა ჯარისა; თავ. ფერდინანდმა უპასუხა სადღეგრძელოთვე რუსეთის იმპერატორისა და ჯარისა.

ლონდონი. როგორც „Times“-ს შანხაიდგან ატყობინებენ, ხმა დადის, ვითომც პრინც-ტუანი დიდის ჯარით მიდიოდეს სამხრეთით შანსის პროვინციაში და მემკვიდრე პრინციც მასთან მოვიდაო, რაიცა შესაძლო იქმნებოდა მხოლოდ რეგენტ-იმპერატრიცის თანხმობით.

ლონდონი. „Times“-ს სიმლიდგან ატყობინებენ, რომ ინდოეთის მთავრობამ ნება დართო რუსეთის სამეცნიერო ექსპედიციას, რომელიც პამირში მიდის პროფესორის ფედჩენკოს ხელმძღვანელობით ინდოეთში შესვლისა კილიკისა და გილკიტის გზით, ან და მდინარე ირვენდის პირის გზით.

წერილი რედაქციის მიმართ

გულითადს მადლობას ვუძღვნი იმათ, ვინც დახმარება აღმოუჩინეს ახლად გახსნილს სამკითხველოს ნაძალადევში: კნ. მარიამ ჯამბაკურ-ორბელიანისამ შემოსწირა წიგნები და ერთი თუმანი ფული, ჯამბაკურ-ორბელიანის კნ. ნინო ნიკოლოზის ასულმა—მშვენიერი ლამფა, კნ. ნინო ელიზბარის ასულმა ქობულოვისამ ათი მანეთი, კნ. მარიამ დავითის ასულმა შერვაშიძისამ წიგნები, კნ. მაკრინე იოსების ასულმა წერეთლისამ ხატი, კნ. სოფიო ვასილის ასულმა ამირეჯიბისამ წიგნები, კნ. ნინო სვიმონის ასულმა ორბელიანისამ წიგნები, ნინო ნიკოლოზის ასულმა ზურაბიშვილისამ წიგნები, მარიამ მიხეილის ასულმა ლასხიშვილისამ წიგნები, ნატალია მერაბის ასულმა ცაგარლისამ წიგნები, ევნატე იოსელიანმა წიგნები, ეკატერინე ჯანიევისამ წიგნები, ალექსანდრა ლუარსაბის ასულმა კორინთლისამ წიგნები, თავ. ილია გრიგოლის ძე ჭავჭავაძემ ერთი თუმანი, ანტონ ნიკოლოზის ძე ფურცელაძემ 5 მან., ზაქარია გიორგის ძე ერისთავმა 15 მან., არჩილ კონსტანტინეს ძე ჯორჯაძემ წიგნები, ედმუნდ მიხეილის ძე სობესტიანსკიმ წიგნები, ტატიანა ალექსანდრეს ასულმა სურკომ წიგნები, ივანე პავლეს ძე როსტომაშვილმა წიგნები და „პატარა კახის“ სურათი, სოფრონ ზაქარიას ძე მგალობლიშვილმა წიგნები, ალექსანდრე მირიანის ძე ჭყონიამ წიგნები, ალექსანდრე ჯაბადარმა წიგნები, თავ. არღუთინსკიმ ნიკოლოზ ვასილის ძემ ერთი თუმანი, ივანე ზურაბიშვილმა წიგნები, ბ-მა სერებრიაკოვმა ფიცარი 20 მანეთისა, სვიმონ გრიგოლის ძე კლდიაშვილმა სტოლი, იაკობ სვიმონის ძე გოგებაშვილმა წიგნები, დავით ბიაშვილმა წიგნები, ლაზარე მაისურაძემ წიგნები, ალექსანდრე გონგლიაშვილმა წიგნები, ივანე რაზმაძემ წიგნები, გიორგი მანთაშოვმა წიგნები, სოლომონ ივანეს ძე წურინოვმა დიდი ვეფხვის ტყაოსანი, თამარ დედოფლის სურათი და ათი მანეთი, გრიგოლ ტატიევმა ჟურნალი „ივერია“ ოთხი წლისა, ივანაშვილმა წიგნები, შარაძემ წიგნები, იოსებ იმედაშვილმა წიგნები, ახნაზაროვმა 5 მანეთი, ნიკოლოზ სვიმონის ძე გოცირიძემ ხელმწიფის სურათი და სამკითხველოს „ვივესკა“.

მ. ი. დემურიასი

განცხადებანი

ტფილისის ქალაქის გამგეობა ამით აცხადებს, რომ 2 ივლისს ნაშუადღევის 1 საათზედ გამგეობის თანდასწრებით **მოხდება საჯარო ვაჭრობა**, რომელზედაც იჯარით გაიცემა სადეზინფექციო სადგურისათვის ორის ოთახის აგების საქმე. სამუშაო სულ 1378 მან. 63 კაპეიკისაა.

მსურველს შეუძლიან პირობანი გასინჯოს გამგეობის ამშენებელ განყოფილებაში ყოველ დღე კვირა უქმეებს-გარდა, 9-დგან 2 საათამდე. (3—6—3)

ტფილისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს, რომ 2 ივლისს, ნაშუადღევის 1 საათზედ, გამგეობის თანდასწრებით მოხდება

საჯარო ვაჭრობა,

რომელზედაც იჯარით გაიცემა ორლოვის ქუჩის მოკირწყვლა, აგრეთვე ამ ქუჩაზედ გასამაგრებელი კედლის აშენება. სამუშაო 3255 მან. 35 კაპეიკისაა.

მსურველს შეუძლიან პირობანი გასინჯოს გამგეობის ამშენებელ განყოფილებაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, 9-დგან 2 საათამდე. (3—6.—2)

ტფილისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს, რომ 3 ივლისს, ნაშუადღევის 1 საათზედ, გამგეობის თანდასწრებით **მოხდება საჯარო ვაჭრობა**, რომელზედაც იჯარით გაიცემა ბეტონის წყლის სადენ მილის გამართვის საქმე მამადავითის ქუჩიდგან თხინვალისა და კონსერვატორიის ქუჩაზედ გურგენიძის სახლამდე.

მსურველს პირობანი შეუძლიან გასინჯოს გამგეობის ამშენებელ განყოფილებაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, 9-დგან 2 საათამდე. (3—6.—2)

ტფილისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს, რომ 3 ივლისს, ნაშუადღევის 1 საათზედ, გამგეობის თანდასწრებით მოხდება

საჯარო ვაჭრობა,

რომელზედაც იჯარით გაიცემა ბეტონის წყლის სადენ მილის გამართვის საქმე ავჭალის ქუჩიდგან ავჭალის ვიწრო ქუჩასა და მინკვიცევის ქუჩაზედ.

მსურველს შეუძლიან პირობანი გასინჯოს გამგეობის ამშენებელ განყოფილებაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, 9-დგან 2 საათამდე. (3—6.—2)

საკომერციო კურსები

ქალებისა და ვაჟებისათვის

(წელიწადი მეოცე)

კურსების დანიშნულება ის არის, რომ სპეციალური საკომერციო განათლება შესძინოს მსურველთ, როგორც ქალებს, ისე ვაჟებს, და მოამზადოს ვარჯიშობის შემწეობით ანგარიშის დახელოვნებით მცოდნენი.

სწავლის გათავების შემდეგ მოწმობანი ეძლევათ. 1901—1902 სამოსწავლო წელს შემდეგი საგნები იქნება სასწავლებელი: 1) საკომერციო ეკონომია, 2) საკომერციო არითმეტიკა, 3) ბუხგალტერია (მარტივი, ორკეცი და საბანკო), 4) არითმეტიკა საანგარიშო ჩოთქით, 5) საკომერციო მიწერ-მოწერა, 6) სავაჭრო და სათამასუქო წესდებანი, 7) მსწრაფლ-წერა და წერა-გაკრული და მხოიანი (исправленіе дурного почерка).

სწავლა დაიწყება 15 სექტემბრიდგან. ახლად შემომსვლელთა მიღება დაიწყება 1 სექტემბრიდგან, ყოველ დღე დილის 10 საათიდამ თერთმეტამდე და საღამოს 4 საათიდამ 8 საათამდე, კურსების სადგომში, სახლი ალექსანდრე ფრიდონოვისა, № 9, სერგიევისა და ლერმონტოვის ქუჩების კუთხეში.

პროგრამები და წესები კურსებისა უსასყიდლოდ შეიძლება მიიღო მსურველმა კურსების სადგომში და ძმათა წოვიანოვების საბანკო კანტორაში, სიონის ქუჩაზედ.

ვინც ქალაქს გარეშე სცხოვრობს, შეუძლიან წერილით მიჰმართოს კურსების დამაარსებელს ს. პ. მანველიანცს, ტფილის. (24—13—5)

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 30-го Іюня 1901 г.

სტამბა ქკ. ივ. ხელაძისა, [illegible] ქ., № 28.

რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე